

Міністерство фінансів України
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2
e-mail: infomf@minfin.gov.ua

Віце-прем'єр-міністрові України
Розенку П.В.
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 12/2

ВІДКРИТИЙ НЕДЕРЖАВНИЙ ПЕНСІЙНИЙ ФОНД
«ЛАУРУС»
вул. Горького, 64/16
вул. Федорова Івана, 64/16
03150, м. Київ

24 БЕР 2017

ВИХ. № 4470

Рада Бізнес-омбудсмена надсилає до Вашої уваги копію Рішення Бізнес-омбудсмена за скаргою № 1611282205240 у зв'язку із закриттям справи.

Додаток: копія Рішення Бізнес-омбудсмена № DCR-2017/3/06-4194 на 1 арк. в 1 прим.

З повагою,

Бізнес-омбудсмен

Альгірдас Шемета

**Рішення Бізнес-омбудсмена
№ DCR-2017/3/06-4194
від 16 березня 2017 року**

Стосовно: Скарга №1611282205240

Рада Бізнес-омбудсмена (далі - «Рада») розглянула скаргу Відкритого Недержавного Пенсійного Фонду "Лаурус" (далі - "Скаржник", код 35234147) щодо можливого порушення права Скаржника на включення до Реєстру неприбуткових установ та організацій згідно Постанови Кабінету Міністрів України №440 від 13.07.2016 (далі - «Постанова»).

Беручи до уваги, що:

- 1) За результатами розгляду документів, поданих Скаржником 16.09.2016 для внесення до нового Реєстру неприбуткових організацій відповідно до вимог Постанови, Державна податкова інспекція у Голосіївському районі Головного управління ДФС м. Києва відмовила Скаржнику у внесенні його до зазначеного Реєстру (лист від 29.09.2016) на підставі того, що установчі документи фонду не відповідають вимогам п.133.4 Податкового кодексу України та зобов'язала Скаржника внести зміни до Статуту.
- 2) У відповідь на лист Ради №3242 від 23.12.2016, Державна фіскальна служба України листом №77/6/99-99-15-02-02-15 від 05.01.2017 повідомила Раду, що з метою однозначного визначення права перебування у Реєстрі неприбуткових установ і організацій недержавних пенсійних фондів ДФС підготовлено відповідний запит до Міністерства фінансів України.
- 3) Відповідно до Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення", статут недержавного пенсійного фонду повинен відповідати вимогам Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" та інших нормативних актів, а зареєстрований може бути лише після його погодження Нацкомфінпослуг. Таким чином, статут недержавного пенсійного фонду, погоджений державним наглядовим органом, не може не відповідати вимогам Податкового кодексу України.
- 4) Норми, що встановлюють неприбутковий статус пенсійних фондів містяться у Законі України "Про недержавне пенсійне забезпечення", який є спеціальним нормативно правовим актом. У разі розбіжності між загальним (яким у даному випадку є Податковий кодекс) і спеціальним нормативно-правовим актом перевага надається спеціальному, якщо він не скасований виданим пізніше загальним актом. (п.4 листа Міністерства юстиції України № 758-0-2-08-19 від 26.12.2008 "Щодо практики застосування норм права у випадку колізії").
- 5) Рада не вбачає існування неузгодженості між вимогами Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення" щодо створення та діяльності недержавного пенсійного фонду, як неприбуткової організації, та вимогами п.133.4 статті 133 діючого Податкового кодексу України, зокрема щодо заборони розподілу доходу недержавного пенсійного фонду між його засновниками, членами Ради пенсійного фонду, використання активів та доходів недержавного пенсійного фонду та обмеження щодо передачі активів у разі припинення юридичної особи.

Так, законодавство України розрізняє поняття "пенсійні активи" та "пенсійні кошти" (Стаття 1 ЗУ "Про недержавне пенсійне забезпечення"). Частина 1 статті 48 ЗУ "Про недержавне пенсійне забезпечення" містить пряму заборону на використання активів пенсійного фонду для інших цілей окрім інвестиційної діяльності фонду, виконання зобов'язань фонду перед його учасниками та оплати витрат, пов'язаних із здійсненням

недержавного пенсійного забезпечення. При цьому Стаття 18 того ж Закону встановлює порядок передачі саме пенсійних коштів, що є зобов'язаннями пенсійного фонду перед його учасниками.

- б) Описаний вище підхід органів ДФС щодо недержавних пенсійних фондів має системний характер, може призвести до позбавлення недержавних пенсійних фондів статусу неприбуткової установи та втрати економічної доцільності їх функціонування, та, як наслідок, поставити під загрозу здійснення пенсійної реформи та перехід до трирівневої системи пенсійного забезпечення в Україні.

Рада прийняла наступне рішення:

1. Згідно з пунктом 11.1.1 (а) Регламенту Ради визнати скаргу обґрунтованою.
2. Рекомендувати Міністерству фінансів України якнайшвидше усунути порушення прав Скаржника та системне порушення прав інших недержавних пенсійних фондів шляхом надання роз'яснення органам ДФС щодо процедури внесення недержавних пенсійних фондів до *Реєстру неприбуткових установ та організацій* відповідно до вимог Постанови КМУ №440 від 13.07.2016, з урахуванням норм Закону України "Про недержавне пенсійне забезпечення", зокрема статей Статей 1, 9, 18, 47 та 48, які регулюють створення та діяльність недержавних пенсійних фондів, як неприбуткових організацій, та встановлюють вимоги щодо змісту статутів та використання активів пенсійних фондів.
3. Повідомити Скаржника про прийняте рішення.

Виконання рекомендації Ради підлягає моніторингу з проміжною датою виконання 30 травня 2017 року.

Бізнес-омбудсмен

Альгірдас Шемета